

KVALITETSREDOVISNING

2008

**Solen
rektorsområde**

**Härnösands
kommun**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	VISION	4
2	VERKSAMHETSIDÉ	5
3	BESKRIVNING AV ENHETEN	6
3.1	Organisation – personalsammansättning – barn-/elevantal lå 2007/2008....	6
3.2	Personalsammansättning	7
3.3	Barn och elevantal.....	8
4	RESULTAT OCH MÅLUPPFYLLELSE	9
4.1	Kunskap	9
4.1.1	Solen rektorsområde	10
4.1.2	Förskola	11
4.1.3	Fritidshem	11
4.1.4	Förskoleklass	12
4.1.5	Grundskola.....	12
4.1.6	Obligatoriska särskolan	20
4.2	Trygghet	21
4.2.1	Hela enheten.....	21
4.2.2	Obligatoriska särskolan	26
4.2.3	Medarbetare.....	26
4.3	Inflytande och ansvar	28
4.3.1	Fritidshem	29
4.3.2	Grundskola.....	30
4.3.3	Obligatoriska särskolan	32
4.3.4	Föräldrar	32
4.3.5	Föräldraenkät förskola	33
4.3.6	Föräldraenkät fritidshem	34
4.3.7	Föräldraenkät grundskola	34
4.3.8	Medarbetare.....	36
4.4	Hälsa	37
4.4.1	Elever Solen rektorsområde.....	37
4.4.2	Grundskola.....	38
4.4.3	Obligatoriska särskolan	39
4.4.4	Medarbetare.....	39
4.4.5	Medarbetare hela enheten	39
5	FRAMGÅNGSFAKTORER	40
6	ANALYS	41
7	EGNA MÅL NÄSTA ÅR	42

INLEDNING

Denna kvalitetsredovisning skiljer sig i form från förra årets och tidigare års redovisningar. Härnösands kommun har ambitionen att kvalitetsredovisningarna för de olika rektorsområdena ska ha en gemensam form. Redovisningarna ska vara ett stöd för att utveckla verksamheten till större måluppfyllelse. Med en över år gemensam form för kvalitetsredovisning, är förhoppningen, att vi bättre ska kunna följa utvecklingen av verksamheterna. Skolutveckling är ett lärande där långsiktighet, tydlighet och delaktighet är viktiga faktorer.

Redovisningen är för hela rektorsområdet eftersom vårt uppdrag är att verka för helhetsperspektiv från förskola till skolår 9. I vissa avseenden hänvisas dock till speciell skola eller verksamhet. Vi har utgått från kommunens plattform, *Förberedd för framtiden*. Ledorden är kunskap, trygghet, inflytande och ansvar samt hälsa.

Utvärderingen har gjorts utifrån olika uppföljningar. Speciell vikt har lagts på elevenkäten *Trivsel i skolan* (åk 1-4) och enkäten *KASAM – känsla av sammanhang* från Hälsofrämjande skolor (åk 5-9). Enkäten *KASAM* har också besvarats av personalen på området. Resultat av en kommunövergripande enkätundersökning bland föräldrar till 4-åringar, fritidshemsbarn samt elever i skolår 2, 5 och 8 har också tagits med i redovisningen. Vi har kompletterat våra utvärderingar genom att arbetslagen har utvärderat i vilken grad vår upprättade målöversikt för läsåret 07/08 har fullföljts. Elev- och medarbetarsamtal, uppföljningskonferenser och andra möten finns också med som former för utvärderingen.

1 VISION

Förberedd för framtiden

2 VERKSAMHETSIDÉ

Solen rektorsområde är en skola för mångfald. Vårt motto är lika-olika, olika-lika. Områdets mångfaldsarbete är väl förankrat i verksamheten och Barnkonventionens fyra grundstenar att *alla barn har samma rättigheter, att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut, att alla barn har rätt till liv och utveckling, att alla barn har rätt att säga sin mening och få den respekterad* utgör grunden i det mångfaldsarbete som genomsyrar skolområdets all verksamhet.

Skolområdet arbetar aktivt med att hela tiden se över verksamheten för att synliggöra normer och undanröja hinder som gör att barn, elever och personal hamnar utanför. I vår verksamhet ser vi barn, elever och personalens olikheter som en tillgång.

Med begreppet mångfald avser vi ett dynamiskt nyttjande av individers kompetens och resurser oavsett bakgrundsfaktorer som exempelvis kön, etnicitet, utbildning, ålder och funktionshinder. Detta anser vi främjar en ökad integration och att alla våra elever lämnar oss Förberedda för Framtiden.

För att främja detta viktiga arbete har vi en helhetssyn på lärande där relationerna mellan barn och personal och barn sinsemellan är oerhört viktiga att understödja. Vidare är det av vikt att vi har god samverkan med föräldrar samt att vi aktivt arbetar med språk och kommunikation.

3 BESKRIVNING AV ENHETEN

3.1 Organisation – personalsammansättning – barn-/elevantal lå 2007/2008

Dagbarnvårdare

Barn: 9
Personal: 2

Kullens förskola

Barn: 19
Förskollärare: 1,75
Barnskötare: 1
Elevassistent: 1

Orrens förskola

Barn: 18
Förskollärare: 2
Barnskötare: 1

Sörgårdens förskola

Barn: 52
Förskollärare: 7,25
Barnskötare: 2,25

Tullportens förskola

Barn: 72
Förskollärare: 8,25
Barnskötare: 4

Solenskolan

Förskola 5-åringar,
förskoleklass, skolår 1-5,
förberedelseklass (sva),
fritidshem, grundskola skolår
1-10, träningsskola skolår 1-10

Förskolebarn: 26
Förskoleklass: 46
Elever grundskola: 192
Elever sarskola: 46
Fritidshem: 130 + 22 (sarsk.
fritids)
Förskollärare: 2 (fsk) 4 (fsk-
klass) 2 (sarsk)
Barnskötare: 1 (fsk)
Fritidspedagoger: 4,75
Lärare grundskola: 11,65 (inkl 2
sva-lärare)
Speciallärare grundsk: 2
Speciallärare sarsk: 9,65
Elevassistenter: 1 (grsk), 11
(sarsk)

Kärngrupp Solen r.o.

Vaktmästare: 2,75
Skolsköterskor: 1,25
Skolassistenter: 2,45
Skolledning: 5,25

Brunne skola

Förskola 5-åringar,
förskoleklass, skolår 1-6,
fritidshem

Förskolebarn: 15
Förskoleklass: 18
Elever: 106
Fritidshem: 44
Förskollärare: 1,2 (fsk) 1,45 (fsk-
klass)
Barnskötare: 1
Lärare: 6,7
Varav speciallärare: 0,5
Fritidspedagog: 2,5
Elevassistenter: 1,33

Stigsjö förskola

Barn: 45
Förskollärare: 4,95
Barnskötare: 3,35

Viksjö förskola och fritidshem

Barn: 10 (fsk)+10 (fritidshem)
Förskollärare: 0,85
Barnskötare: 2,25

Kiörningskolan

Skolår 6-9, internationell klass
(förberedelseklass sva),
grundskola skolår 8-10

Elever: 231+11 (grsarsk)
Lärare grsk: 14,8 inkl sva-lärare
Speciallärare sarsk: 1
Speciallärare: 2
Elevassistenter: 1,75 (grsk) +
1,75 (grsarsk)
Fritidsledare: 1,0

Villan

Eftermiddagsverksamhet (Korttidstillsyn
för barn och ungdomar med
funktionshinder. Beviljad insats enligt
LLS-lag §9 på uppdrag av
socialförvaltningen)

Barn & ungdomar: 28
Personal: 3,25

Stugan

Eftermiddagsverksamhet (Korttidstillsyn
för barn och ungdomar med
funktionshinder. Beviljad insats enligt
LLS-lag §9 på uppdrag av
socialförvaltningen)

Barn & ungdomar: 8
Personal: 2,4

3.2 Personalsammansättning

Genomsnittligt antal inskrivna barn per årsarbetare i respektive förskola

Förskola	Genomsnittligt antal inskrivna barn per årsarbetare
	2007/2008
Kullens förskola	5,06
Orrens förskola	6,00
Stigsjö förskola	5,88
Sörgårdens förskola	5,47
Tullportens förskola	5,87
Viksjö förskola	4,76
Solenskolan 5-åringar	8,66
Brunne skola 5-åringar	5,55

Kommentar

På Solenskolan och Brunne skola är 5-åringar integrerade i förskoleklasser (6-åringar).

Genomsnittligt antal inskrivna barn per år i familjedaghem

Familjedaghem	Genomsnittligt antal inskrivna barn per årsarbetare
	2007/2008
2 st familjedaghem	4,5

Genomsnittligt antal årsarbetare per 100 elever i respektive förskoleklass

Förskoleklass	Genomsnittligt antal årsarbetare per 100 elever
	2007/2008
Brunne skola	8,06
Solenskolan	8,69

Genomsnittligt antal inskrivna barn per årsarbetare i respektive fritidshem

Fritidshem	Genomsnittligt antal inskrivna barn per årsarbetare
	2007/2008
Brunne skola	16
Skolenskolan	16,7
Viksjö fritidshem	10

Genomsnittligt antal lärare per 100 elever för respektive skola

Grundskola	Genomsnittligt antal lärare per 100 elever	Genomsnittligt antal lärare per 100 elever
	Lå 2007/2008	Ht 2008
Brunne skola	6,70	7,73
Kiörningskolan	7,27 inkl sva (6,41 exkl	8,38 inkl sva(7,53 exkl sva)
Solenskolan	7,1 inkl sva (6,06 exkl sva)	7,94 inkl sva (6,59 exkl sva)

Kommentar

Solen- och Kiörningskolan undervisar nyligt anlända elever i förberedelseklasser. Området har fyra lärare som undervisar i dessa grupper (sva-lärare). Inför läsåret 2008/2009 har organisationen förstärkts med ytterligare lärare, se ovan.

Genomsnittligt antal lärare per 100 elever i obligatoriska särskolan/särskild undervisningsgrupp

Obligatoriska särskolan/särskild undervisningsgrupp	Antal lärare per 100 elever
	Lå 2007/2008
Kiörning- och Solenskolan grundsärskola och träningsskola	20,43

3.3 Barn och elevantal

Genomsnittligt antal barn/elever för 2007-2008 inom Solen rektorsområde

Barn/Elevantal			
Förskola	255	År 1-6 grundskola	331
varav 15 timmar	42	År 7-9 grundskola	198
varav övriga	215		
Familjedaghem	9	Särskild undervisningsgrupp	
varav 15 timmar	2	Obligatorisk särskola	57
varav övriga	7		
Förskoleklass	64		
Skolbarnsomsorg	174		
Skolbarnsomsorg särskola	22		

Genomsnittligt antal barn/elever för lå 2007/2008 med annat första språk inom Solen rektorsområde.

Förskola	22
Förskoleklass	9
År 1	8
År 2	7
År 3	4
År 4	9
År 5	2
År 6	2
År 7	6
År 8	10
År 9	6

4 RESULTAT OCH MÅLUPPFYLLELSE

4.1 Kunskap

Verksamheten ska bygga på en helhetssyn till lärande, där leken, utforskandet, nyfikenheten och lusten att lära skall utgöra grunden för att skapa en god lärande miljö. Inför läsåret 2007-2008 sattes mål för rektorsområdet inom våra olika verksamheter.

Kommunens mål att nå 2010

Alla elever skall lämna grundskolan med minst godkända betyg i alla ämnen.

Skolförvaltningens mål att nå 2015

Alla elever skall lämna grundskolan och gymnasiet med minst godkända betyg i alla ämnen.

Alla elever som påbörjat gymnasiet skall genomföra gymnasieskolan utan reducerat program

Mål 2008

Ett meritvärde på över 200 i grundskolan

Andelen elever med fullständigt betyg i grundskolan skall öka till 85%

Andelen elever som är behöriga till högskolan skall öka till 95 %

Rektorsrådets mål att nå 2015

Alla elever skall lämna grundskolan med minst godkända betyg i alla ämnen.

Mål 2008

Andelen elever med fullständigt betyg i grundskolan skall öka till 95%.

Ett ökat meritvärde till 200 poäng.

4.1.1 Solen rektorsområde

Inför läsåret 2007-2008 sattes mål för rektorsområdet inom våra olika verksamheter. En målöversikt /upprättades.

Åtgärder/aktiviteter

- a. Verksamheten ska planeras och präglas av att barn lär hela tiden, med alla sina sinnen och i samspel med omgivningen.
- b. Screening språklig utveckling av alla 3,5-åringar.
- c. Läsobservationstester, bl a TRAS i förskola, Fonolek i förskoleklass, DLS-test i skolår 1,2,4,6 och 7 samt vid behov i övriga årskurser. Övriga läs- och skrivutredningar vid behov.
- d. IUP – individuella utvecklingsplaner upprättas för alla barn och studerande.
- e. Tematiskt arbete och värdegrundsarbete för att förena barns lärande med dess sociala, fysiska och känslomässiga utveckling.
- f. Personalen ska medvetet verka för att skapa och utveckla ett område med F-skolår 9-perspektiv genom t ex lärande över åldersgränser och pedagogträffar.
- g. Personalen ska kommunicera ut och implementera kravnivåer för samtliga ämnen.
- h. Personalen ska ge eleverna en likvärdig bedömning. Som stöd för detta används de av kommunens lärare utarbetade mål och kriterier samt kontinuerliga diskussioner i arbetslag och sambedömning.

Kommentar

Kommentarerna bygger på personalens utvärderingar av rektorsområdets målöversikt för lå 2007/2008. Personalens upplevelse är att:

- a. Målet är uppfyllt i mycket hög grad.
- b. - ” - mycket hög grad, se resultat i tabell nedan.
- c. - ” - i hög grad.
- d. - ” - i mycket hög grad (samtliga elever i skolår 1-10. För förskolebarn inkl förskoleklass har utvecklingsplaner upprättats).
- e. - ” - i hög grad. Ett område som man vill utveckla ytterligare.
- f. - ” - i varierande grad beroende på enhet, verksamhet och ålder. (*Ett utvecklingsområde för rektorsområdet*).
- g. - ” - i varierande grad. För elever i grundskolans tidigare åldrar, skolår 1-5, har man kommunicerat målen främst i svenska, engelska och matematik, medan lärare för grundskolans äldre elever, skolår 6-9, har målen kommunicerats i hög grad i samtliga ämnen.
- h. - ” - i hög grad. Ett arbetslag upplever dock svårigheter med detta. (*Ett utvecklingsområde för rektorsområdet*).

4.1.2 Förskola

Solen rektorsområde har fem *Framförpedagoger*. Varje vecka genomfördes pedagogiskt råd där samtliga förskoleavdelningar fanns representerade.

Resultat screening 3,5 åringar

Förskolans namn	Totalt antal barn 3,5 år	Antal barn som är i behov av språkstöd
Kullens förskola	3	0
Orrens förskola	4	0
Stigsjö förskola	8	0
Sörgårdens förskola	16	0
Tullportens förskola	22	0
Viksjö förskola	2	0

Kommentar

På skolområdet finns 17 förskolebarn med invandrarbakgrund och det medför att de har behov av särskilt språkstöd. Två förskolebarn får stöd av talpedagog.

Resultat antal barn som har extra resurs

Förskolans namn	Totalt antal barn	Antal barn som har extra resurs
Kullens förskola	17	1
Orrens förskola	18	0
Stigsjö förskola	60	0
Sörgårdens förskola	52	1
Tullportens förskola	70	0
Viksjö förskola	10	1

Kommentar

Tre förskolebarn har upprättade åtgärdsprogram.

4.1.3 Fritidshem

Inför läsåret 2007-2008 sattes mål för rektorsområdet inom våra olika verksamheter. En målöversikt/upprättades.

Åtgärder/aktiviteter

- a. Personalen ska komplettera skolan och hemmet genom att vara en god förebild och kunna erbjuda ett stort utbud av olika fritidsaktiviteter.
- b. Personalen ska uppmuntra och stimulera barns lek genom att använda sig av kunskap om lekens grundläggande betydelse för barns utveckling och lärande.

Kommentar

Kommentarerna bygger på personalens utvärdering av rektorsrådets målöversikt för lå 2007/2008. Personalens upplevelse är att åtgärderna a och b, se ovan, uppfyllt i mycket hög grad.

4.1.4 Förskoleklass

Resultat FMT screening 6-åringar

Skolans namn	Totalt antal 6 åringar	Antal barn som är i behov av FMT
Brunne skola	18	3
Solenskolan	46	-

Kommentar

Alla 6-åringar på Solen r.o. har MUISK och tre har haft enskilt FMT. Under läsåret 2007-2008 har 23 skolelever i skolår F-5 ingått i FMT-verksamheten.

4.1.5 Grundskola

Resultat elevenkät skolår 2

Svar från elevenkät bland i skolår 2 som visar hur eleverna upplever skolan. Eleverna hade 3 svarsalternativ, ☺ glad = 3, ☹neutral = 2 och ☹ ledsen = 1. Resultatet anges nedan som medelvärde för varje skolenhet inom skolområdet.

A. Jag lär mig något nytt varje vecka		
	2007	2008
Brunne skola skolår 2	2,5	2,7
Solenskolan skolår 2	2,7	2,7

B. Jag vet vad jag ska lära mig i skolan (målen)		
	2007	2008
Brunne skola skolår 2	2,4	2,7
Solenskolan skolår 2	2,9	2,9

C. Jag får hjälp i skolan att lära mig nya saker		
	2007	2008
Brunne skola skolår 2	2,9	2,9
Solenskolan skolår 2	2,8	2,9

Kommentar

Vår bedömning är att barnen i mycket hög grad lär sig, vet vad de ska lära sig och att de får hjälp att lära sig nya saker.

Resultat elevenkät i skolår 5 och 8

Uppföljning med en digital enkät gjordes med eleverna i åk 5 och åk 8. Eleverna gjorde bedömning utifrån en 6-gradig skala där siffran 1 motsvarade helt fel och siffran 6 helt rätt. Svartalternativen för varje fråga har genererat ett medelvärde för egna verksamheten.

A. När jag går hem efter skolans slut känner jag att jag har lärt mig något (fråga 1)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	4,0	4,2
Solenskolan år 5	4,8	4,9
Kiörningskolan år 8	3,6	3,8
Solen ro. skolår 5 och 8		4,2

B. Jag känner till målen för arbetet i skolan (fråga 2)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	5,1	4,9
Solenskolan år 5	5,5	5,2
Kiörningskolan år 8	3,8	4,1
Solen ro. skolår 5 och 8		4,6

C. Jag vet vad jag behöver göra för att uppnå målen i skolan (fråga 10)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	4,3	5,3
Solenskolan år 5	5,5	5,5
Kiörningskolan år 8	4,8	4,2
Solen ro. skolår 5 och 8		4,8

D. Det vi gör i skolan är intressant och ger mig utmaningar (fråga 13)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,6	4,7
Solenskolan år 5	5,0	4,7
Kiörningskolan år 8	3,1	3,7
Solen ro. skolår 5 och 8		4,1

E. Undervisningen på vår skola hänger ihop, har ett sammanhang (fråga 18)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,8	4,4
Solenskolan år 5	4,9	4,8
Kiörningskolan år 8	4,1	3,9
Solen ro. skolår 5 och 8		4,9

Kommentar

Vi noterar att för eleverna i Brunne har upplevelsen av, att veta vad de behöver göra för att uppnå målen i skolan, att det vi gör i skolan är intressant och utmanade samt att undervisningen på skolan hänger ihop, har ökat nämnvärt i förhållande till föregående läsår. För Solenskolas elever är värdena även detta år höga. För eleverna i skolår 8 är resultatet lägre. Det är ett mönster vi kan känna igen från tidigare år. Utmaningen för kommande år är att öka elevernas kunskap om målen och hur de ska uppnås.

Resultat Fonolek skolår 1 (skolstart)

Skolans namn	Totalt antal elever	Antal barn som är i behov av språkligt stöd
Brunne skola	18	2
Solenskolan	36	12

Kommentar

Fonolek genomförs på rektorsområdet vid skolstart i skolår 1. I september var det 14 st elever som visade behov av språkligt stöd. Efter insats med åtgärdsprogram och samarbete mellan klasslärare och speciallärare hade antalet elever i behov av särskilt stöd sjunkit till 5 i januari, 2008.

Resultat DLS

DLS-screening genomförs på Solenskolan i skolår 2 och 4. I Brunne har testerna genomförts i skolår 1, 3, 4, 5 och 6.

Skolans namn	Antal elever	Antal elever som är i behov av extra stöd
Brunne skola skolår 1	20	4
Brunne skola skolår 3	13	0
Brunne skola skolår 5	14	6
Brunne skola skolår 6	22	1
Solenskolan skolår 2	37	12
Solenskolan skolår 4	41	3

Kommentar

Läsobservationstester har kompletterats med Fonolek och DLS-tester. Med välriktade insatser ser vi att läsförståelsen ökat vilket i sin tur gjort att måluppfyllelsen höjts. Skolan har organiserat arbetet så att de barn som är i behov av extra stöd med sin läsutveckling får det av speciallärare.

Resultat av LUS eller läsobservationstest år 1

Skolans namn	Totalt antal elever år 1	Antal elever som når uppställda mål ht -07	Antal elever som når uppställda mål vt -08
Brunne skola	20	-	15

Resultat måluppfyllelse alla ämnen vt- 08

Skolans namn	år	Totalt antal elever	Antal elever som når målen i alla ämnen	Antal elever som inte når målen i två eller flera ämnen
Brunne skola	1	20	15	1
Solenskolan	1	37	35	2
Brunne skola	2	14	13	0
Solenskolan	2	35	32	3
Brunne skola	3	13	9	3
Solenskolan	3	32	32	6
Brunne skola	4	20	15	4
Solenskolan	4	42	39	12
Brunne skola	5	14	7	1
Solenskolan	5	37	34	2
Brunne skola	6	22	21	1
Kiörningskolan	6	32	30	0
Kiörningskolan	7	81	65	5
Kiörningskolan	8	59	43	13
Kiörningskolan	9	58	40	13

Kommentar

I Solenskolans skolår 3 och 4 är det sammanlagt 15 elever som inte når målen i två eller fler ämnen pga. kort tid i Sverige har lärarna inte kunnat göra en relevant bedömning.

Antal elever som har ett aktuellt åtgärdsprogram vt 08

Skolans namn	år	Totalt antal elever	Antal elever som har åtgärdsprogram
Brunne skola	1	20	1
Solenskolan	1	37	1
Brunne skola	2	14	0
Solenskolan	2	35	7
Brunne skola	3	13	2
Solenskolan	3	32	5
Brunne skola	4	20	3
Solenskolan	4	42	7
Brunne skola	5	14	0
Solenskolan	5	37	7
Brunne skola	6	22	1
Kiörningskolan	6	32	2
Kiörningskolan	7	81	16
Kiörningskolan	8	59	23
Kiörningskolan	9	58	25

Kommentar

Av 11 elever på Solenskolan är det 7 som har erbjudits och tackat ja till ett extra skolår. Rättighet till grundskola finns.

Resultat Nationella prov år 5

* Här fyller man i andelen godkända av hela gruppen.

** Här fyller man i andelen godkända pojkar av gruppen pojkar alt flickor.

Resultat av nationella prov skolår 5

Nationella prov skolår 5, Brunne skola. Resultat i %																	
Resultat 2006						Resultat 2007						Resultat 2008					
Matematik		Svenska		Engelska		Matematik		Svenska		Engelska		Matematik		Svenska		Engelska	
58		58		63		86		73		73		79		64		64	
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F
50	50	40	71	50	71	82	91	82	64	82	64	70	100	80	25	70	50
Nationella prov skolår 5, Solenskolan. Resultat i %																	
Resultat 2006						Resultat 2007						Resultat 2008					
Matematik		Svenska		Engelska		Matematik		Svenska		Engelska		Matematik		Svenska		Engelska	
96		98		96		96		100		100		92		92		92	
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F
100	92	97	100	97	96	100	93	100	100	100	100	100	83	100	83	100	83

Kommentar

Observera att resultaten är redovisade i procent vilket ger hög procentuell avvikelse för grupper med få elever. Brunne skolas resultat av 2008 års nationella prov visar 64

% måluppfyllelse i svenska, 64 % engelska och 79 % måluppfyllelse i matematik. Solenskolans resultat av 2008 års nationella prov visar 92% måluppfyllelse i svenska, 92% engelska och 92% måluppfyllelse i matematik.

Resultat Nationella prov skolår 9

Nationella prov skolår 9, Kiörningskolan. Resultat i %								
Ämne/delmoment	2007				2008			
	G	VG	MVG	Ej nått målen	G	VG	MVG	Ej nått målen
SVENSKA								
Läsförståelse	46	34	6	14	32	39	25	5
Muntlig kommunikation	48	36	14	2	28	49	18	5
Skriftlig produktion	68	16	8	8	49	40	7	4
MATEMATIK								
Provresultat totalt	67	22	4	8	52	25	9	14
ENGELSKA								
Muntlig kommunikation	56	22	20	2	26	46	26	2
Receptiv förmåga	33	41	26	0	42	33	23	2
Skriftlig produktion	63	35	0	2	47	28	21	4

Kommentar

Av de tre ämnena svenska, matematik och engelska lyckas vi sämst i matematik. Vi ser att betydligt fler elever har uppnått högre måluppfyllelse i svenska år 2008 än föregående år. Den skriftliga produktionen i svenska och matematik är utvecklingsområden. Resultaten i engelska visar en mycket hög måluppfyllelse i förhållande till tidigare år när det gäller den skriftliga produktionen.

Slutbetyg skolår 9 faktiska resultat

Slutbetyg totalt									
Genomsnittligt meritvärde		Andel (%) elever behöriga till gymnasieskolan		Andel (%) elever som ej uppnått målen i ett ämne		Andel (%) elever som ej uppnått målen i två eller fler ämnen		Andel (%) elever helt utan betyg	
2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
173	192	82	90	11	15	23	21	2	2

Kommentar

Det genomsnittliga meritvärdet har ökat och likaså har andelen behöriga till gymnasieskolan ökat. Meritmedelvärdet inklusive sent anlända var 2008 192 poäng. Exklusive sent anlända var meritmedelvärdet för Kiörningskolans åk 9 206 poäng. Vi använder oss av Skolverkets definition av *sent anlända*, dvs de elever som när de kom till Sverige påbörjade något av grundskolans fyra sista år, eller som börjar direkt i gymnasieskolan.

Resultat enligt SALSA-modellen

Med hjälp av det analysverktyg, SALSA, som Skolverket presenterar på webben kan kommuner och skolor bedöma skolors samlade betygsresultat i ett riksperspektiv. Genom att ta hänsyn till skolors elevsammansättning kan kommuner och skolor få en ny utgångspunkt för diskussion och analys av skolors förutsättningar, processer och resultat. Se <http://salsa.artisan.se/>.

Faktiskt genomsnittligt meritvärde Kiörningsskolan i jämförelse med rikssnitt								
	År	Andel pojkar	Andel elever med utländsk bakgrund		Föräldrars sammanvägda utbildningsnivå	Faktiskt genomsnittligt meritvärde	Modellberäknat värde	Avvikelse/Residual
			födda utomlands	födda i Sverige				
Rikssnitt	2003	51%	8%	5%	2,13	205		
Kiörningsskolan	2003	62%	24%	0%	2,19	174	201	-27
Rikssnitt	2004	51%	8%	5%	2,14	207		
Kiörningsskolan	2004	49%	13%	0%	2,23	190	211	-20
Rikssnitt	2005	51%	7%	5%	2,15	206		
Kiörningsskolan	2005	47%	16%	0%	2,18	177	205	-28
Rikssnitt	2006	51%	7%	6%	2,16	206		
Kiörningsskolan	2006	48%	12%	1%	2,32	195	214	-19
Rikssnitt	2007	51 %	7%	6%	2,17	207		
Kiörningsskolan	2007	46 %	21%	5%	2,19	173	203	-30
Rikssnitt	2008	52 %	7 %	8 %	2,20	209		
Kiörningsskolan	2008	66 %	10 %	5 %	2,34	195	214	-19

Källa: SALSA

	År	Andel pojkar	Andel elever med utländsk bakgrund		Föräldrars sammanvägda utbildningsnivå	Andel elever som uppnått målen	Modellberäknat värde	Avvikelse/ Residual
			födda utomlands	födda i Sverige				
Rikssnitt	2003	51%	8%	5%	2,13	75%		
Kiörningsskolan	2003	62%	24%	0%	2,19	64%	72%	-8%
Rikssnitt	2004	51%	8%	5%	2,14	76%		
Kiörningsskolan	2004	49%	13%	0%	2,23	83%	77%	6%
Rikssnitt	2005	51%	7%	5%	2,15	76%		
Kiörningsskolan	2005	47%	16%	0%	2,18	59%	75%	-16%
Rikssnitt	2006	51%	7%	6%	2,16	76%		
Kiörningsskolan	2006	48%	12%	1%	2,32	85%	79%	6%
Rikssnitt	2007	51%	7%	6%	2,17	76%		
Kiörningsskolan	2007	46%	21%	5%	2,19	63%	71%	-8%
Rikssnitt	2008	52 %	7 %	8 %	2,20	77 %		
Kiörningsskolan	2008	66 %	10 %	5 %	2,34	63 %	79 %	-16

Källa: SALSA

Kommentar

Meritmedelvärdet inklusive sent anlända var 2008 195 poäng. Exklusive sent anlända var meritmedelvärdet för Kiörningsskolans åk 9 206 poäng. Vi använder oss av Skolverkets definition av *sent anlända*, dvs de elever som när de kom till Sverige påbörjade något av grundskolans fyra sista år, eller som börjar direkt i gymnasieskolan. Fördelning mellan könen var ovanligt ojämn för denna årskurs; 66 % pojkar respektive 34 % flickor. 15 % av årskursens elever talar ett annat modersmål än svenska och 8 % av årskursen faller inom ramen av definitionen *sent anländ*.

4.1.6 Obligatoriska sarskolan

Verksamheten bygger på en helhetssyn till lärande, där vi möter varje barn där de befinner sig i sin utveckling. Eleverna arbetar mot egna individuella mål, uppsatta utifrån den läroplan vi arbetar efter. Målet för alla barn är att, utifrån relevanta förväntningar, uppnå de mål vi tillsammans med eleven och föräldrar satt upp. Eleverna skall utifrån sin förmåga ha kunskaper med sig för att gå vidare till gymnasiesarskolan och så småningom vuxenlivet.

Åtgärder/aktiviteter

- a. IUP – upprättas tillsammans med barn och föräldrar
- b. Verksamheten planeras utifrån att barn lär hela tiden och i alla sammanhang.
- c. Tillskapa små grupper med hög personaltäthet, för att varje barn skall få det stöd de behöver för sitt lärande.

Kommentar

Fyra elever avslutade sin skolgång i skolor 10 i den obligatoriska särskolan, juni 2008. De har nu fortsatt sina studier på nationella program på gymnasiesärskolan.

4.2 Trygghet

Verksamheten ska bygga på en grundsyn att alla människor har lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Kommun mål att nå 2009

Sjukfrånvaron skall minska till under

Skolförvaltningens mål att nå för barn/elever 2015

Alla elever som lämnar oss, har de sociala färdigheter som krävs för att klara sig i livet

Mål 2008

Ökad trivsel och trygghet för barn och studerande.

Rektorsområdets mål att nå för barn/elever 2015

Alla elever som lämnar oss, har de sociala färdigheter som krävs för att klara sig i livet

Mål 2008

Andelen elever som trivs och känner sig trygga i skolan skall öka.

4.2.1 Hela enheten

Åtgärder/aktiviteter

- a. Genom goda relationer och genom att vara ett gott föredöme visar personalen ett förhållningssätt som verkar för att medvetandegöra och stärka normer och värden hos barnen.
- b. Skolan/förskolan ska skapa en trygg social miljö som är fri från all form av kränkande behandling genom att uppmuntra det som är bra och snabbt reagera på det som är fel.
- c. Personalen för regelbundet samtal runt värdegrundsfrågor med varandra, elever och föräldrar. Till hjälp har de bl a Lions Quest, Charliesamtal samt tjej- och killsnack.
- d. Skolan/förskolan tar aktivt tillvara de möjligheter som vår verksamhet ger oss i fråga om mångfald.

Kommentar

Kommentarerna bygger på personalens utvärderingar av rektorsområdets målöversikt för lå 2007/2008. Personalens upplevelse är att:

- a. Målet är uppfyllt i mycket hög grad.
- b. - ” - hög grad. (Personalen arbetar aktivt med värdegrundsfrågor och är medveten om att kränkningar förekommer. Handlingsplan finns).
- c. Se ovan, punkt b.
- d. Målet är uppfyllt i hög grad, men detta är ett utvecklingsområde inför kommande läsår.

Resultat av OSIS (OJ-AJ-NEJ) orsak

Inrapporterade anmälningar OSIS			
	Tillbud - OJ	Olycka - AJ	Våld/hot - NEJ
Brunne skola	1	7	0
Kiörningskolan	1	4	1
Solenskolan	1	47	3
Kullens förskola	0	0	0
Orrens förskola	0	1	0
Stigsjö förskola	0	10	0
Sörgårdens	0	0	0
Tullportens förskola	0	2	0
Viksjö förskola	0	0	0
Hela skolområdet	1	71	4

Kommentar

OSIS, olycksstatistik i skolan, rapporteras fortlöpande. Vi kan av resultatet se att inrapporteringsfrekvensen varierar mellan de olika enheterna. Säkrare rutin bör skapas för att medvetandegöra personalen.

Resultat av elevenkät Fritidshem

Svar från elevenkät bland våra fritidshemsbarn visar hur eleverna upplever verksamheten. Eleverna hade 3 svarsalternativ, 😊glad = 3, 😐neutral = 2 och ☹ledsen = 1. Resultatet anges nedan som medelvärde.

Fritidshem Solensskolan

Så här känner jag mig	Brunne	Solen
Delfråga	mv	mv
1. är på väg till fritids	2,6	2,9
2. tänker på kamraterna på fritids	2,9	2,6
3. tänker på personalen på fritids	2,6	2,9
4. är på fritids	2,8	2,8
5. skall äta mellanmål	2,7	2,7
8. när du lär dig saker på fritids	2,7	2,8
9. när du leker inne på fritids	2,7	2,9
10. när du leker ute på fritids	2,7	2,7
11. tänker på den inre miljön på fritids	2,6	2,7
12. tänker på den yttre miljön på fritids	2,2	2,8
13. när du är på fritids under skollov	2,2	2,2
14. när du ska gå hem från fritids	2,1	2,1

Kommentar

Resultaten visar att barnen är mycket nöjda med sin fritidshemsverksamhet.

Resultat elevenkät skolår 2

Svar från elevenkät bland elever i skolår 2 visar hur de upplever trygghet i skolan. Eleverna hade 3 svarsalternativ, 😊glad = 3, 😐neutral = 2 och ☹ledsen = 1. Resultatet anges nedan som medelvärde för varje skola

A. Så här känner jag mig när jag går till skolan		
	2007	2008
Brunne skola	2,5	2,6
Solensskolan	2,7	2,8

B. De vuxna i skolan bryr sig om oss elever		
	2007	2008
Brunne skola	2,8	2,8
Solensskolan	2,9	3,0

C. I min klass vågar jag säga vad jag tycker		
	2007	2008
Brunne skola	2,9	2,5
Solensskolan	2,7	2,7

Kommentarer

Eleverna i skolår 2 upplever i mycket hög grad trygghet i skolan.

Elever i skolår 5 och 8

Svar från elevenkät bland i skolår 5 och 8 visar hur eleverna upplever trygghet i skolan. Som underlag har del av parametern *relationer* i Kasamenkäten använts. Det fanns 6 svarsalternativ, 6= mycket hög grad och 1= mycket låg grad. Resultatet anges nedan som medelvärde för varje skola och för hela rektorsområdet.

A. De vuxna i skolan bryr sig om oss elever (fråga 8)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,5	4,3
Solenskolan år 5	5,2	5,3
Kiörningskolan år 8	4,7	4,0
Solen ro. skolår 5 och 8		4,5

B. Det finns alltid någon kompis som bryr sig om jag är ledsen (fråga 16)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	5,5	5,7
Solenskolan år 5	5,4	5,7
Kiörningskolan år 8	4,9	4,7
Solen ro. skolår 5 och 8		5,2

C. I min klass/mentorsgrupp vågar jag säga vad jag tycker (fråga 25 – utanför Kasam)	
	2008
Brunne skola år 5	5,1
Solenskolan år 5	5,2
Kiörningskolan år 8	4,8
Solen ro. skolår 5 och 8	5,0

Kommentar

I skolår 5 känner eleverna i mycket hög grad att vuxna och kamrater bryr sig och att de våga uttrycka sina åsikter. För skolår 8 är upplevelsen inte lika hög, men resultatet är ändå inte lågt.

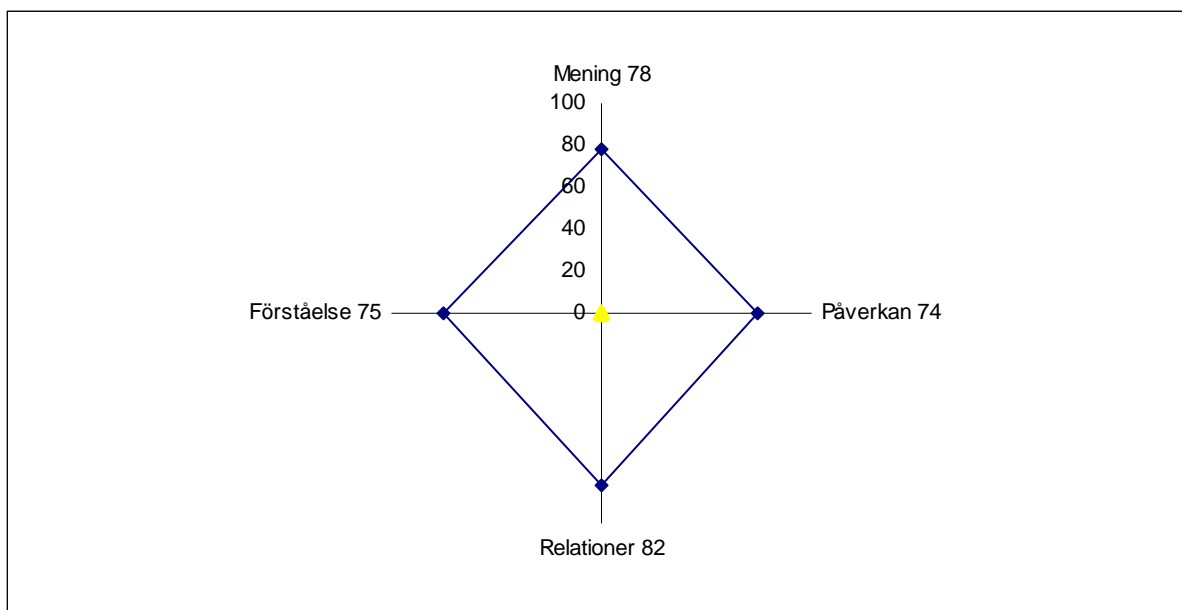
KASAM enkät skolår 5 och 8

Elevernas upplevelse av sammanhanget (KASAM) är en viktig faktor för god kvalitet och hög måluppfyllelse. Elevernas bedömningar på gjorda påståenden utifrån en 6-gradig skala där 6= mycket hög grad och 1= mycket låg grad. Sammanställningen visar upplevelsen av påståenden. Matematisk uträkning av upplevelsen:

A= Den totala summan av givna poäng på ett påstående.
 B= Totalt möjliga poäng på påståendet (antal givna svarx6).
 $A/B \times 100$ = Grad av upplevelse i procent på givet påstående.

Svarsfrekvensen för skolområdet var mycket hög.

	Mening		Förståelse		Påverkan		Relationer	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Brunne skola år 5	80	87	77	80	81	79	81	83
Solenskolan år 5	93	89	87	86	86	84	92	93
Kiörningskolan år 8	71	71	71	67	74	66	82	75
Solen ro. skolår 5 och 8		78		75		74		82

Kasam skolår 5 och 8, Solen rektorsområde 2008

Kommentar

Känslan av sammanhang, Kasam, är hög för området. För skolår 5 är Kasam högre än för skolår 8. Kasam för elever i skolår 8 har sjunkit i tre av de fyra parametrarna. Inom fältet *mening* är resultatet oförändrat.

4.2.2 Obligatoriska särskolan

Verksamheten ska bygga på en grundsyn där alla människor har lika värde och där barnen/eleverna känner tillit till den personal som finns med och kan stötta när det finns ett behov.

Åtgärder/aktiviteter

Personalen skall genom att vara lyhörd skapa en miljö där alla barn får känna att de duger och utvecklas. Genom den stora personaltätheten skall alla barn känna att de vuxna i skolan ser och lyssnar på dem. Personalen skall vara goda föredömen i alla situationer och sammanhang som barn och vuxna finns med i.

Kommentar

Vår upplevelse är att eleverna gärna kommer till skolan och trivs både med kompisar och med personal. Att de känner att de duger och gör framsteg.

4.2.3 Medarbetare

Skolförvaltnings mål att nå för medarbetare 2015

Alla medarbetare upplever att de har lika värde

Alla medarbetare upplever att de har en chef som är en god ledare

Mål 2008

Minskad sjukfrånvaro till 8,5 %

Alla enheter har en jämställdhetsplan

Alla enheter har en kompetensutvecklingsplan

Rektorsrådets mål att nå medarbetare 2015

Alla medarbetare upplever att de har lika värde

Alla medarbetare upplever att de har en chef som är en god ledare

Mål 2008

Ökad andel medarbetare som upplever att de har en chef som är en god ledare

Personalens upplevelse av att känna sig delaktig och ha möjlighet att påverka ska uppgå till minst 80%

Minskad sjukfrånvaro till 7,4%

Åtgärder/aktiviteter

- a. Arbetet organiseras i arbetslag som främjar delaktighet och möjlighet att påverka.
- b. Samplanering ska beröra såväl verksamhetens innehåll som arbetssätt.
- c. Ett nära ledarskap ska genomsyra hela organisationen.

- d. Vid längre frånvaro håller alltid arbetsledare kontakt med anställd.

Kommentar

Kommentarerna bygger på personalens utvärderingar av rektorsområdets målöversikt för lå 2007/2008. Personalens upplevelse är att:

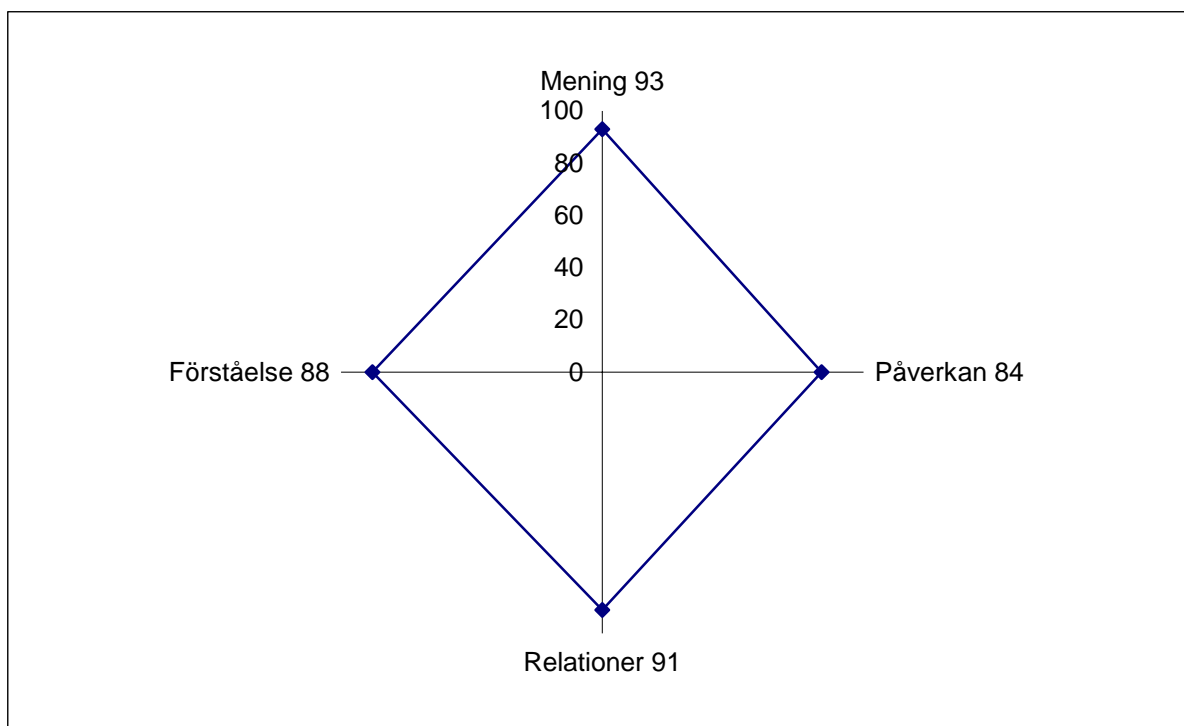
- a. Målet är uppfyllt i mycket hög grad. Personalen efterfrågar att i högre grad kunna träffas i och mellan arbetslag.
- b. - ” - mycket hög grad. Personalmöten, husmöten, arbetsplatsträffar och pedagogiska råd är alla olika forum för samplanering.
- c. - ” - hög grad. I kommande läsårs utvärdering bör denna fråga belysas tydligare.
- d. - ” - mycket hög grad.

Resultat från KASAM medarbetarenkät

Personalens upplevelse av sammanhanget (KASAM) är en viktig faktor för god kvalitet och hög måluppfyllelse. En digital personalenkät genomfördes för all personal samt en även för personal som arbetar på fritids. Personalens bedömningar på gjorda påståenden utifrån en 6-gradig skala där 6= mycket hög grad och 1= mycket låg grad.

133 medarbetare inom Solen rektorsområde besvarade personalenkäten våren 2008. Svarsfrekvens var 72 %.

KASAM enkät medarbetare								
	Mening		Förståelse		Påverkan		Relationer	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Brunne skola	89	88	81	79	74	79	84	83
Solenskolan	93	94	89	90	86	86	92	90
Kiörningskolan	92	93	87	87	86	85	91	92
Förskolor Solen r.o.	93	93	89	89	84	84	93	93
Solen ro.	93	93	88	88	84	84	92	91
Hela kommunen	90	90	85	83	79	77	87	85

Kasam samtliga medarbetare, Solen rektorsområde 2008

Kommentar

Medarbetarna på Solen rektorsområde upplever en hög känsla av sammanhang. Vår målsättning att personalen skulle känna sig delaktig och ha möjlighet att påverka skulle vara 80. Målet är således uppnått. Vår målsättning var att minska sjukfrånvaron till 7,4 % för 2008, vilket vi lyckades med. Sjukfrånvaron under året 6,3 %.

4.3 Inflytande och ansvar

Verksamheten skall bygga på att barn och elever utifrån förmåga och ålder får ta ansvar för egna handlingar och sin miljö, samt ges reellt inflytande på verksamhetens innehåll och utformning. Verksamheten skall sträva efter att hem och skola tar ett gemensamt ansvar för barnets/elevens utveckling och lärande.

Kommunens mål att nå 2015

Ökad valfrihet för barnfamiljer

Skolförvaltnings mål att nå för barn/elever 2015

Alla barn och elever tar ansvar för och är delaktiga i sitt eget lärande

Alla barn upplever att de har inflytande på verksamheten

Mål 2009

Att tydliggöra hur stor delaktighet elever känner sig i sitt eget lärande

Att tydliggöra hur stort inflytande elever upplever sig att ha

Rektorsområdets mål att nå för barn/elever 2015

Alla barn och elever tar ansvar för och är delaktiga i sitt eget lärande

Alla barn upplever att de har inflytande på verksamheten

Mål 2008

Ökad andel elever som känner sig delaktiga i sitt eget lärande

Ökad andel elever som känner att de har inflytande på verksamheten

Åtgärder/aktiviteter

- a. Genom utvärderingar kartläggs barns/elevs upplevelse av delaktighet och inflytande.
- b. Genom individuell utvecklingsplan (IUP) ska eleven bli mer delaktig i sitt eget lärande.
- c. Eleven/barnet ska ha inflytande över undervisningen och arbetsmiljön och möjlighet att medverka i planeringen och utvärderingen av undervisningen/verksamheten genom t ex elevråd, klassråd, elevens val, temaarbeten etc.
- d. Tid avsätts varje vecka för klassråd och vuxenstöd finns till stöd för elevråd, skolråd, Skol-IF etc.
- e. Vid konferenser samtalar personalen regelbundet om reellt elevinflytande gällande i det dagliga arbetet.

Kommentar

- a. Utvärderingar har genomförts, Kasam och trivselenkät. Dokumentationer inom förskolans verksamhet visar på barnens engagemang och delaktighet.
- b. Målet uppnått i hög grad. Personalen upplever att eleverna/barnen är delaktiga i sitt eget lärande i hög grad.
- c. - ” - hög grad. Personalen upplever i hög grad att eleverna/barnen är delaktiga i verksamheten, t ex klassråd och elevens val. Inflytande och möjligheter att medverka i planering av undervisningen är ett utvecklingsområde.
- d. - ” - mycket hög grad.
- e. - ” - hög grad.

4.3.1 Fritidshem

Barn som har skolbarnomsorg tillfrågades i en trivselenkät hur de upplever verksamheten.

Resultat av elevenkät fritidshem

Så här känner jag mig	BrunneSolen	
	mv	mv
6. när du vill att personalen ska lyssna på dina förslag	2,7	2,7
7. när du vill att en kamrat ska lyssna på dina förslag	2,8	2,5

Kommentar

Barnen upplever att personal och kamrater lyssnar på dem.

4.3.2 Grundskola

Resultat från elevenkät i skolår 2

Svar från elevenkät bland i skolår 2 som visar hur eleverna upplever inflytande och ansvar i skolan. Eleverna hade 3 svarsalternativ, ☺ glad = 3, ☹ neutral = 2 och ☹ ledsen = 1. Resultatet anges nedan som medelvärde för varje skola.

A. Jag får vara med och bestämma i skolan		
	2007	2008
Brunne skola	2,7	2,1
Solenskolan	2,5	2,6

B. Jag kan planera mitt arbete		
	2007	2008
Brunne skola	2,6	2,8
Solenskolan	2,8	2,8

C. Jag försöker ta ansvar för de saker som jag skall arbeta med i skolan.		
	2007	2008
Brunne skola	2,8	2,8
Solenskolan	2,8	2,9

Kommentar

Eleverna upplever i mycket hög grad känner att de är med och planerar sitt arbete och att de försöker ta ansvar för det. Att eleverna får vara med att bestämma upplevs i hög grad.

Elever i skolår 5 och 8

Elevernas upplevelse av inflytande och ansvar

Som underlag av resultaten har delar av parametrarna *förståelse*, *påverkan* och *relationer* använts ur Kasamenkäten.

A. Jag vet varför vi arbetar på det sätt vi gör i skolan (fråga 6)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,8	4,5
Solenskolan år 5	5,0	5,1
Kiörningskolan år 8	4,1	3,7
Solen ro. år 5 och 8		4,3

B. I min klass/mentorsgrupp får alla vara med och bestämma (fråga 7)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,8	4,8
Solenskolan år 5	4,9	5,3
Kiörningskolan år 8	4,5	4,0
Solen ro. år 5 och 8		4,4

C. De vuxna i skolan tar våra förslag på allvar (fråga 11)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	3,5	3,8
Solenskolan år 5	4,8	5,0
Kiörningskolan år 8	4,3	3,7
Solen ro. år 5 och 8		4,1

D. Jag är med och planerar arbetet i skolan (fråga 15)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	2,6	3,8
Solenskolan år 5	4,2	3,8
Kiörningskolan år 8	3,2	2,7
Solen ro. år 5 och 8		3,3

E. Jag kan påverka på vilket sätt jag skall arbeta (fråga 23)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	4,5	5,3
Solenskolan år 5	5,0	5,4
Kiörningskolan år 8	4,7	4,1
Solen ro. år 5 och 8		4,8

F. Jag tar ansvar för de saker som jag skall arbeta med i skolan (fråga 26 – ej Kasam)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	-	5,1
Solenskolan år 5	-	5,4
Kiörningskolan år 8	-	4,9
Solen ro. år 5 och 8		5,0

G. Mina kamrater lyssnar på mig (fråga 4)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	4,4	4,8
Solenskolan år 5	5,2	5,4
Kiörningskolan år 8	5,1	4,6
Solen ro. år 5 och 8		4,9

Kommentar

För skolår 5 ser vi att elevernas upplevelse av inflytande och ansvar är högt. För Brunne var ökningen nämnvärd. För Solenskolans del är elevernas upplevelse av delaktighet och ansvar hög men ändå skönjas ytterligare ökning från föregående år. Eleverna i skolår 8 visar dock en negativ utveckling från tidigare läsår. Vi ser en samstämmighet mellan personal och elevers upplevelse av att eleverna i högre grad bör uppleva att de är med och planerar arbetet i skolan. Sammantaget över rektorsområdet ser vi att upplevelsen av inflytande och ansvar är högt.

4.3.3 Obligatoriska särskolan

Verksamheten skall bygga på att eleven utifrån sin förmåga känner sig delaktiga och upplever att de har inflytande för sin skolsituation och sitt lärande.

Åtgärder/aktiviteter

- a. Genom en lyhörd personal skall alla elever känna att de kan påverka sin lärandemiljö och att deras åsikt är viktig.
- b. Vid dagliga samlingar kan elever och personal mötas för direkta samtal om frågor som är angelägna för eleverna att ta upp.
- c. IUP upprättas tillsammans med elev, föräldrar och skola.
- d. Tid avsätts för klassråd och elevråd.

Kommentar

a-d. Målet uppfyllt i mycket hög grad.

4.3.4 Föräldrar

Skolförvaltningens mål att nå för föräldrar 2015

Alla föräldrar upplever att de har ett bra samarbete med skolan

Alla föräldrar får den information de behöver

Alla föräldrar känner sig delaktiga i sitt barns lärande

Mål 2008

Mäta föräldrarnas uppfattning om samarbete och information

Mäta föräldrarnas känsla av delaktighet

Rektorsområdets mål att nå för föräldrar 2015

Alla föräldrar upplever att de har ett bra samarbete med skolan

Alla föräldrar får den information de behöver

Alla föräldrar känner sig delaktiga i sitt barns lärande

Mål 2008

Andelen föräldrar som upplever att de har ett bra samarbete med skolan skall öka

Andelen föräldrar som är nöjda med informationen från skolan skall öka

Andelen föräldrar som känner sig delaktiga i sitt barns lärande skall öka

Åtgärder/aktiviteter

- a. Nära samarbete mellan hem och skola. Utvecklingssamtal ska föras minst en gång per termin. Skolan ska skapa möten för att möjliggöra en samsyn. Veckobrev, telefonsamtal och gemensam kvällsföreläsning för all personal och föräldrar är exempel på informationskanaler mellan verksamhet och förälder.
- b. Föräldraenkät genomförs årligen.

Kommentar

- a. Personal upplever att målet är uppnått i hög grad.
- b. Personalen upplever att målet är uppnått i mycket hög grad.

4.3.5 Föräldraenkät förskola

Föräldrar till barn födda 2004 har fått svara på en föräldraenkät. Svarsfrekvensen var mycket låg. Nedan visas en del av resultaten.

Resultat från föräldraenkät till föräldrar för 4-åringar

Resultat från föräldraenkät till föräldrar för 4-åringar		Medelvärde
		2008
A	Kommunikationen mellan hemmet och fritids fungerar bra	4,6
B	Jag tar del av veckobrev/planeringar från fritids	4,5
C	Jag känner till målen för arbetet på fritids	4,4
D	Jag förstår varför personalen arbetar på det sätt de gör	4,6
E	Jag upplever att mitt barn får det stöd hon/han behöver i förskolan	4,9
F	Jag tycker att föräldramöten är angelägna	5,1

Kommentar

Föräldrar till skolområdets 4-åringar upplever att de i hög grad har ett nära samarbete mellan hem och förskola. De är nöjda med informationen och känner sig delaktiga.

4.3.6 Föräldraenkät fritidshem

Endast en fjärdedel av barnens föräldrar har besvarat enkäten.

Resultat från föräldraenkät till föräldrar med barn på fritidshem

Resultat från föräldraenkät till föräldrar med barn på fritidshem		Medelvärde	
		Brunne	Solen
		2008	2008
A	Kommunikationen mellan hemmet och fritids fungerar bra	5,0	5,2
B	Jag tar del av veckobrev/planeringar från fritids	4,5	5,3
C	Jag känner till målen för arbetet på fritids	3,8	4,5
D	Jag förstår varför personalen arbetar på det sätt de gör	4,3	4,9
E	Jag upplever att mitt barn får det stöd hon/han behöver i	5,3	5,3
F	Jag tycker att föräldramöten är angelägna	5,5	5,6

Kommentar

De föräldrar som besvarat enkäten upplever hög nöjdhetsgrad med skolbarnsomsorgen. Målen för fritidshemmets verksamhet bör tydligare kommuniceras ut till föräldrar.

4.3.7 Föräldraenkät grundskola

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 2

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 2		Medelvärde
		Solen 2008
A	Jag tycker utvecklingssamtalen är angelägna	5,5
B	Jag tror mitt barn tar ansvar för de saker som hon/han ska göra i skolan	5,1
C	Jag känner mig delaktig i mitt barns lärande	5,0
D	Kommunikationen mellan hemmet och skolan fungerar bra	4,8
E	Jag upplever att mitt barn får det stöd hon/han behöver i skolan	4,7
F	Jag vet vad mitt barn bör kunna för att uppnå målen.	4,8
G	Jag känner till målen för arbetet i skolan	4,7

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 5

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 5		Medelvärde	
		Brunne	Solen
		2008	2008
A	Jag tycker utvecklingssamtalen är angelägna	4,7	5,8
B	Jag tror mitt barn tar ansvar för de saker som hon/han ska göra i skolan	4,2	5,5
C	Jag känner mig delaktig i mitt barns lärande	4,5	5,5
D	Kommunikationen mellan hemmet och skolan fungerar bra	4,6	5,0
E	Jag upplever att mitt barn får det stöd hon/han behöver i skolan	4,1	5,1
F	Jag vet vad mitt barn bör kunna för att uppnå målen.	4,6	4,9
G	Jag känner till målen för arbetet i skolan	4,6	4,7

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 8

Resultat från föräldraenkät till föräldrar i år 8		Medelvärde	
		2007	2008
A	Jag tycker utvecklingssamtalen är angelägna (fråga 12)	5,5	4,9
B	Jag tror mitt barn tar ansvar för de saker som hon/han ska göra i skolan (fråga 13)	5,1	4,5
C	Jag känner mig delaktig i mitt barns lärande (fråga 15)	4,6	4,3
D	Kommunikationen mellan hemmet och skolan fungerar bra (fråga 4)	5,3	4,5
E	Jag upplever att mitt barn får det stöd hon/han behöver i skolan (fråga 10)	5,1	4,1
F	Jag vet vad mitt barn bör kunna för att uppnå målen. (fråga 8)	4,8	4,7
G	Jag känner till målen för arbetet i skolan (fråga 7)	4,,7	4,6

Kommentar

Föräldrasvar från Brunne är sammanslagna för skolår 2 och 5. För skolår 2 och 5 visar föräldrarna mycket hög nöjdhetsgrad. Dock finns en skillnad mellan Brunnes och Solens föräldrar skolår 5. För skolår 8 visar frågorna A, B, D och E sämre resultat än föregående år. Det gäller särskilt upplevelsen av att kommunikationen mellan hemmet och skolan samt upplevelsen av att barnet får det stöd han/hon behöver som föräldrarna är mindre nöjda i 2008 års utvärdering. Grundskolans mål bör tydligare kommuniceras till föräldrar.

4.3.8 Medarbetare

Skolförvaltningens mål att nå för medarbetare 2015

Alla medarbetar förstår sitt uppdrag och känner sig delaktiga i verksamhetens utveckling och arbete

Mål 2008

Mäta andel medarbetar som känner sig delaktiga i verksamhetens utveckling

Att tydliggöra samverkansavtalet och dess arbetsformer

Rektorsområdets mål att nå för medarbetare 2015

Alla medarbetare förstår sitt uppdrag och känner sig delaktiga i verksamhetens utveckling och arbete

Mål 2008

Andelen medarbetar som känner sig delaktiga i verksamhetens utveckling skall öka

Åtgärder/aktiviteter

- a. Arbetsplatsträffar (APT) med efterföljande samverkansgrupp genomförs regelbundet.
- b. Konferenser och andra träffar planeras i god tid för terminen/verksamhetsåret.
- c. Möjlighet till information varje vecka tillskapas genom diverse konferenser. Information till personal läggs även ut via konferenssystemet First Class.

Kommentar

- a. Målet har uppfyllts i mycket hög grad.
- b. - ” - i hög grad. Svårigheter uppstår när någon medarbetare kallas till annat möte/konferens/utbildning samtidigt.
- c. - ” - i mycket hög grad.

Resultat från medarbetarenkät

Resultat från medarbetarenkät		Medelvärde	
		2007	2008
A	Jag känner till målen för skolans/förskolans arbete (fråga 2)	5,7	5,6
B	Jag vet varför vi arbetar på det sätt vi gör i skolan/förskolan (fråga 6)	5,5	5,6
C	I mitt arbetslag får alla vara med och bestämma (fråga 7)	5,5	5,5
D	Mina arbetskamrater lyssnar på mig (fråga 4)	5,5	5,4
E	Jag kan påverka på vilket sätt jag skall arbeta (fråga 19)	4,8	4,8
F	När jag kommer med en idé så tas den tillvara (fråga 15)	5,1	5,1
G	De i skolledningen tar våra förslag på allvar (fråga 1)	5,1	5,0

Kommentar

Enkäten visar även i år ett mycket högt resultat.

4.4 Hälsa

Verksamheten skall präglas av att skapa sunda levnadsvanor hos barnen/eleverna.

Skolförvaltningens mål att nå för barn/elever 2015

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

Mål 2008

Att skapa en övergripande plan för arbetsmiljöarbetet

Att skapa en övergripande plan för elevhälsoarbetet

Alla verksamheter skall upprätta en handlingsplan för hälsofrämjande arbete

Rektorsområdets mål att nå för barn/elever 2015

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

Mål 2009

Upprättande en handlingsplan för hälsofrämjande arbete

Mål 2008

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

4.4.1 Elever Solen rektorsområde

Åtgärder/aktiviteter

- a. Genom samtal medvetandegörs barn/elever om kostens betydelse för sunda levnadsvanor samt att sötsaker begränsas i verksamheten.
- b. Verksamheten ska präglas av en känsla för sammanhang (KASAM). Mening, förståelse, påverkan och relationer. Årlig KASAM-enkät för elever och personal.
- c. Spontan lek och andra fysiska aktiviteter ska uppmuntras.
- d. Aktiviteter som stärker den "inre hälsan" ska tillskapas.

Kommentar

- a. Målet uppfyllt i   mycket hög grad.
- b.   -   "   -   mycket hög grad.
- c.   -   "   -   hög grad. Vi vågar påstå ett de insatser som gjorts för de äldre eleverna (skolår 6-9) medfört att de fysiska aktiviteterna under skoldagen har ökat.
- d.   -   "   -   hög grad. Genom aktivt arbete med inre hälsa har medvetenheten bland såväl elever som personal ökat.

4.4.2 Grundskola

Resultat elevenkät skolår 2

Svar från elevenkät bland i skolår 2 som visar hur eleverna upplever hälsa. Eleverna hade 3 svarsalternativ, ☺ glad = 3, ☹ neutral = 2 och ☹ ledsen = 1. Resultatet anges nedan som medelvärde för varje skola.

A. Det är roligt att gå i skolan		
	2007	2008
Brunne skola år 2	2,9	2,7
Solenskolan år 2	2,7	2,8

B. I min klass får vi lära oss om bra mat och motion		
	2007	2008
Brunne skola år 2	2,8	2,8
Solenskolan år 2	2,8	2,9

C. Jag tycker att utemiljön är bra för lek		
	2007	2008
Brunne skola år 2	2,9	2,9
Solenskolan år 2	2,9	2,9

Kommentarer

Elever i skolår 2 upplever att det är mycket roligt att gå i skolan. De upplever att de får lära sig om bra mat och motion och att utemiljön är bra för lek.

Resultat elevenkät skolår 5 och 8

Som underlag av resultatet har en del av parametern *relationer* använts ur Kasamenkäten.

A. Jag har roligt tillsammans med mina kamrater i skolan (fråga 12)		
	2007	2008
Brunne skola år 5	4,7	5,8
Solenskolan år 5	5,5	5,8
Kiörningskolan år 8	5,3	4,9
Solen ro. år 5 och 8		5,2

Kommentar

Eleverna i skolår 5 visar i högra grad än föregående år att de har roligt tillsammans med sina kamrater. För årskurs 8 är upplevelsen inte lika hög som tidigare år. Resultatet för skolområdet visar dock på ett mycket högt resultat.

4.4.3 Obligatoriska särskolan

Genom återkommande samtal både i det dagliga mötet med barnen och i situationer som hemkunskapsundervisning och idrott har barnen medvetandegjorts om betydelsen av sunda levnadsvanor. Fysiska aktiviteter både inom – och utomhus uppmuntras och tas med i så många sammanhang som möjligt. Idrott, fritidsundervisning, bad- /simträning varje vecka.

Verksamheten skall präglas av känsla för sammanhang (Kasam), där barnen uppmuntras att ta egna initiativ och eget ansvar för sitt lärande och sitt eget handlande i mötet med andra. Aktiviteter som stärker den "inre hälsan" som t.ex. massage, skall tillskapas.

4.4.4 Medarbetare

Skolförvaltningens mål att nå för medarbetare 2015

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

Mål 2008

Alla verksamheter skall upprätta en handlingsplan för hälsofrämjande arbete och framtagande av en friskvårdspolicy för förvaltningen

Rektorsområdets mål att nå för medarbetare 2015

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

Mål 2009

Upprättande en handlingsplan för hälsofrämjande arbete

Mål 2008

All verksamhet präglas av en tydlig hälsoinriktning

4.4.5 Medarbetare hela enheten

Åtgärder/aktiviteter

- a. Sötsaker begränsas i verksamheten.
- b. Verksamheten ska präglas av en känsla för sammanhang (KASAM). Mening, förståelse, påverkan och relationer. Årlig KASAM-enkät för personal.
- c. Fysiska aktiviteter ska uppmuntras.
- d. Inrätta hälsoinspiratörer på området.
- e. Aktiviteter som stärker den "inre hälsan" ska tillskapas.

Kommentar

- a-e. Genom ett medvetet arbete med åtgärder och aktiviteter har en mer tydlig hälsoinriktning för området tillskapats. Aktiviteterna har genomförts i hög grad.

Resultat sjukfrånvaro: 6,3 % för området

Kommentar

5 FRAMGÅNGSFAKTORER

Vi har valt att lyfta fram några faktorer som ger oss och kommer att ge oss möjligheter till framgångsrik skolutveckling.

- Personalen har rätt formell och reell kompetens.
- Vi har anställt en skolkurator.
- Vi har återskapat mer tid för skolhälsovård (skolsköterskor).
- Vi har speciellt utsedda hälsoinspiratörer bland medarbetarna.
- Personalen är organiserad i arbetslag som arbetar och stödjer en grupp barn/elever. Ett av våra motto är: "Att nyttja inte utnyttja".
- Vi arbetar medvetet i ett F till åk 9 perspektiv.
- Personalen har stor medvetenhet om skolans mål.
- Vi har under detta läsår i högre grad än tidigare år kunnat fokusera på skolans pedagogiska uppdrag (ekonomi i balans).
- Vi jobbar salutogent. Vi arbetar lösningsfokuserat genom att söka det rätta och friska istället för det som är fel och sjukt.
- Personalen visar vilja till fortbildning för att utveckla nya metoder, insikter om olika lärostilar och utveckla goda lärmiljöer. De är villiga att "tänka och göra nytt".
- Personal visar i hög grad en känsla för sammanhanget. De har ett högt *Kasam*.
- Personalen har en hög frisknärvaro.
- Personal/elever skrattar med varandra inte åt varandra.
- Vi har bra fungerande elevråd. Elevråden har vuxenstöd i sitt arbete.
- Vi verkar för att nyttja vår mångfald. Vi har barn från olika länder, barn från stad, barn från landsbygd och barn med olika funktionshinder. Vi är alla "lika olika eller olika lika".
- Vi har under de senaste åren märkt en ökad läsförståelse hos eleverna. Vi tycker oss märka att de tidiga insatserna för att stödja barn språkutveckling givit resultat. Att följa upp och stödja elevers läsutveckling under hela deras skolgång är av stor betydelse. Detta medvetna arbete kommer att fortsätta.
- Vi har ett bra och givande samarbete med Musik- och kulturskolan samt att vi ska fortsätta arbete runt de estetiska inslagen t ex *Design, Sikta mot stjärnorna, Hela skolan sjunger*, drama mm.
- Vi jobbar med olika teman, t ex Hälsa, Barnkonventionen, Ansvar i grupp, Äventyrspedagogik mm.
- Vi deltar i kommunens satsning för förskolan. Satsningen går under namnet "*Framför*". Vi ser det kompetenta och kapabla barnet.
- Vi har påbörjat "*Framåt*", fortsättningen av förskolans satsning "*Framför*".

- Ett upplevelserum har skapats på Sörgårdens förskola. Det kan nyttjas av alla barn även barn med funktionshandikapp.
- Vi strävar efter gott samarbete med barn/elevs föräldrar. Vi bjuder in till olika aktiviteter och möten. Bl.a. en gemensam föreläsning (uppskattad) för områdets alla föräldrar och personal en gång per år.
- Vi vill att alla som arbetar inom förskola/fritidshem/skola ska vara pedagogiska *ledare*.
- Skolledningen verkar efter mottot: Ledningen är **en** men utövas av flera.
- Vi har över tid byggt upp tydliga strukturer och rutiner.
- Satsning på utbildning för ledningsgruppen.
- Skolledningen har olika bakgrund och kompetenser som kompletterar varandra.
- Vi tror på och verkar för ett Demokratiskt Kommunikativt Ledarskap, DKL.

6 ANALYS

Inför kommande läsår ska rektorsrådets identitet utvecklas och synliggöras. Identiteten är *Mångfald*. Inom utvärderingsområdena kunskap, trygghet, inflytande och ansvar samt hälsa finns en särskild målöversikt för läsåret 2008/2009 utarbetad. I den är mål och aktiviteter för att nå målen beskrivna.

Kunskap

- Tematiskt arbete och värdegrundsarbete för att förena barns lärande med dess sociala, fysiska och känslomässiga utveckling.
- Personalen ska medvetet verka för att skapa och utveckla ett område med F-skolår 9-perspektiv genom t ex lärande över åldersgränser och pedagogträffar.
- Personalen ska ge eleverna en likvärdig bedömning. Som stöd för detta används de av kommunens lärare utarbetade mål och kriterier samt kontinuerliga diskussioner i arbetslag och sambedömning.
- Utmaningen för kommande år är att öka elevernas kunskap om målen och hur de ska uppnås.
- Meritvärde över 200 inkl sent anlända elever ska uppnås.

Trygghet

- Skolan/förskolan tar aktivt tillvara de möjligheter som vår verksamhet ger oss i fråga om mångfald.
- OSIS, olycksstatistik i skolan, rapporteras fortlöpande. Säkrare rutin bör skapas för att medvetandegöra personalen.
- För elever i de senare skolåren ska upplevelsen av trygghet öka till tidigare års nivå.
- Ett nära ledarskap ska genomsyra hela organisationen. I kommande läsårs utvärdering bör denna fråga belysas/utvärderas tydligare.

Inflytande och ansvar

- Inflytande och möjligheter att medverka i planering av undervisningen är ett utvecklingsområde.

- För elever i de senare skolåren ska upplevelsen av inflytande och ansvar öka till tidigare års nivå.
- Målen för fritidshemmets verksamhet bör tydligare kommuniceras ut till föräldrar.
- För föräldrar till elever i de senare skolåren skall upplevelsen av kommunikationen mellan hemmet och skolan öka.
- För föräldrar till elever i de senare skolåren skall upplevelsen av att barnet får det stöd han/hon behöver öka.
- Grundskolans mål bör tydligare kommuniceras till föräldrar.

Hälsa

- Fortsatt aktivt arbete såväl med den fysiska som med den inre hälsa ska ge ökad medvetenhet bland såväl elever som personal.

7 EGNA MÅL NÄSTA ÅR

I skolområdets strävan med att implementera kommunens skolplan 2008-2011 där alla barn och ungdomar ska ges förutsättningar till att nå en hög måluppfyllelse och vara *Förberedda för Framtiden* har Solen Rektorsområde inför läsåret 2008/2009 medvetet valt att arbeta med det pedagogiska ledarskapet. Denna utbildningssatsning ligger helt i linje med det kommunövergripande arbetet, Framåt vilket är ett utvecklingsarbete som skolförvaltning har tagit fram för att implementera skolplanen på ett likvärdigt sätt i hela kommunen. Skolplanen lyfter fram betydelsen av det tydliga ledarskapet, vikten av pedagogens roll och ett förhållningssätt som präglas av en tro på att alla, både barn och vuxna kan. En god lärandemiljö lägger grunden för en hög måluppfyllelse.

Skolområdet har i skolan valt att arbeta med Skolakutens webbkurs "Ledarskap i klassrummet" som är ett samarbete mellan UR/Skolakuten, John Steinberg (fil.dr och Skolakutens pedagogdoktor), och Ekelunds förlag som i samarbete med UR Förlag, publicerar kursboken. I webbkursen, fokuserar John Steinberg på pedagogens egen attityd och egna beteende i syfte att höja pedagogens kompetens både som pedagog och som ledare. Att medvetandegöra hur ett beteende påverkar ett resultat kommer att bidra till att pedagogen blir en bättre ledare och därmed även en bättre pedagog. Den här kursen fokuserar bland annat på det som kallas för icke-verbalt ledarskap, hur kroppsspråket och inlärningsmiljön kan förebygga problem och skapa fungerande strukturer och normsystem, och ett gott arbetsklimat. Poängen är att pedagogen ska bli medveten om att den själv kan påverka den egen arbetssituation och elevernas måluppfyllelse mycket mer än en del tror. Pedagogens roll är av avgörande betydelse för hur barn lyckas. Det handlar om att tydliggöra pedagogens roll i förhållande till barnen och ungdomarna. Arbetet med denna kurs pågår i arbetslagen under hela läsåret.

I förskolan arbetar pedagogerna i olika forum med det pedagogiska ledarskapet och med lärandemiljöer. Arbetet drivs områdesövergripande via förvaltningens utvecklingsarbete, Framför, för förskolan. Där träffas utvalda pedagoger från kommunens samtliga förskolor och diskuterar, reflekterar och utvecklar nya tankar och idéer kring lärandemiljöer, pedagogisk dokumentation och ledarskapets betydelse. I solens rektorsområde träffas dessa Framför pedagoger regelbundet i så

kallade pedagogiska råd och utbyter erfarenheter som bidrar till att utveckla verksamheten i området.

Tema

Syftet med att arbeta tematiskt är att "lära för att förstå", att förena känslor, kunskap och fantasi och att skapa en lärmiljö där målet är att eleverna lär med hjälp av lek, aktivt deltagande, samarbete, nyfikenhet och delaktighet. Målet är också att aktivt arbeta för en helhet i skolområdet, där äldre lär yngre och där olikheter ses som berikande. Temat har fokus på kunskap och elevinflytande. Vi ser temaarbetet som ett verktyg att arbeta åldersintegrerat och att aktivt arbeta för en skola för mångfald.

Solens rektorsområde har i år valt att arbeta kring det gemensamma temat *Kommunikation*. Temat arbetar vi med från förskola till åk.9. Varje enhet och varje arbetslag arbetar på olika sätt som passar respektive barn- /elevgrupp. Varje arbetslag nyttjar varandras kompetenser. Gemensamt för arbetet är att det förenar dåtid och nutid, att det handlar om vår kultur och andra kulturer i ett globalt perspektiv. Det centrala i arbetet är att ge barnen/eleverna kunskap om omvärlden och ge dem mod och vilja att förbättra den.

*"Ju mer vi värderar och uppskattar varandra,
desto bättre blir vi var och en."*